

Scholia In Primarias Preces Imperatoris

Chokier, Jean de

Coloniae Agrippinae, 1674

XXXIV. Precista à quo tempore acceptare debeat?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62387](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62387)

nostris, de concess. præbend. Ex quo patebit resolutio dictorum dubiorum, nimirum ut beneficia vacantia de jure, & de facto Precistis sint affecta, exceptis tamen iis, ex quibus resultat reservatio, Extravag. ad Regimen. Nam verbum *vacare* adaptatur cuicumque vacationi, *L. si quis sic stipuletur, ff. sol. matr. glo. in cap. si propter, de Rescript. in 6. Bald. in cap. Ex parte 1. ubi textus, col. 2. de off. delegat.* Itaque beneficia ipso jure vacantia, videlicet per contractum matrimonij, ingressum religionis, per Promotionem, aliisque modis quos complexus sum glof. VIII. Ad Reg. VIII. Cancellariæ, Precibus Cælaris erunt affecta.

e **INTRA MENSEM**) Disponitur hic, ut Precistæ intra mensem à die vacationis beneficiorum acceptent, & merito: Nam diutina Ecclesiarum vacatio, dispendiosa est, *cap. quam sit, de electio* Itaque debet intra mensem per se vel per procuratorem ad id speciale mandatum habentem acceptare. Sed an per laicum? an per substitutum? dixi supra in glof. *per se vel alium*. In quo tamen adhuc advertere, elucidando d. glossam, substitutum à procuratore censeri procuratorem, *cap. 1. §. cap. in qui, & cap. si duo, de Procurat. in 6.* & censeri à Domino constitutus, quando à Domino habet speciale mandatum, alioquin non, *Rota decis. 146 in ip. substitutus, de Procurat. in No. & decis. 464. etiam in no. per textum, in L. item eorum, §. si Decuriones, ff. quod cuiusque uni. nom. & decis. 414 & 454. etiam in No.* Itaque si Procurator non haberet potestatem substituendi à Domino, non valeret acceptatio ab illo substituto facta. Sed quid si substitutus, aut alius non habens mandatum speciale ad acceptandum, acceptet, an tum sufficiat Precistæ ratihabitio? sufficiet; dummodo sit facta ratihabitio intra tempus ad acceptandum, *Covar. var. resol. lib. 3. cap. 11. nu. 5.* Nam in his quæ mandatum speciale exigunt ratihabitio locum obtinet, & admittenda est, *text. in c. ult. de iur. iur. Alex. cons. 78. lib. 5. Felx. in cap. sicut 2. de Simoniæ, l. si quis mihi bonis, §. iussum ff. de acq. hered. Rebuff. tract. Nominat. quæst. 14. nu. 176. quem etiam vide nu. 177. ubi insuper querit, an inhabilis possit conliti procurator ad substituendum habilem, quam quæstionem diversis solvit distinctionibus, & n. 178 & 184. ubi querit quid de conjuncta persona, & de Procuratore dato ad acceptandum & resignantum, si postea collatum fuit nominatio beneficium, an talis constitutus procurator possit resignare, vel permutare eum consule, nolo enim scedas istas subitaneas inventis aliorum replere. Itaq; regredior unde diverti, & quero, à quo tempore mensis iste datus ad acceptandum incipiat currere? & videtur quod à tempore publicæ vacationis in loco vel Ecclesia beneficii vacantis, per text. in Clem. 1. de concess. præbend. Bellam. conclus. 574. Quod tamen intellige, nisi Precistæ probaretur absentia, vel similis causa, quæ iustam ignorantiam causam præberet, quæ de re videatur Mascard. de probat. conclus. 1100. & 880. Menoch. lib. 6.*

*Precista
an per
substitu-
tum opta-
re possit*

*Ratihabi-
tio Preci-
stæ quan-
do valeat,*

*quæ
tempore
mensis
datus,*

*lib. 6. præsumpt. 23. & de arbitrar. iud. casu 186. Alex. Moneta de Opt. Can. cap. 6. conclus. 2. per totum. Sed an Precista possit acceptare beneficium post mensē à tempore vacationis, si res adhuc sit integra, hoc est, si beneficium adhuc vacaverit, & necdum sit alteri collatum; Staphil. de litt. grat. tit. de vi & effectu, vers. 5. non est omitendum, videtur tenere affirmativam, sed satis vacillante manu, quam confirmo hac ratione: Per Casareas Preces non agitur de novo jure quærendo, sed de quæsito per Nominationem conservando: Ideoque acceptatio invalida dispositionem facultatemque acceptandi non confundit, *L. matrimonij causa, ff. Qui & à quibus.* Verum, res jam videtur extra controversiam propter clausulam non obstantiarum hujus Indulti tibi: & diligentis per acceptantes desuper faciendis &c. alias esse in consuetu opinionum, per not. Staphil. d. tit. Jo. Nicol. Gemontij tract. de grat. expectat. cap. 6. num. 14. & seqq. Nihilominus si non essent istæ clausulæ derogatoriæ, existimarem Precistam excidere à suis Precibus, qui intra mensē per se vel alium non acceptat: quia qui non acceptat intra tempus, non dicitur observare formam, Bald. in Auth. quæ applicatio, in fin. C. de Precibus Imper. offer. text. in *L. scire, §. consequens, ff. de excus. tut. Modern. Parisiens. ad consuet. Paris. §. 13. glo. 10. num. 4. & per consequens actus est nullus; Rebuff. tract. nominat. questio. 16. num. 6. atque ita secundum Impetrans præferretur primo Impetranti, præsertim quando est in notabili negligentia ad præsentationem sui juris, Ruzau tract. iuris Regaliorum, privileg. 4. dicitur autem quis constitutus in notabili negligentia, quando primus Impetrans permittit, ut præbenda vacans conferatur secundo Impetranti, ita quod proceditur ad executionem illius collationis, cap. tibi, qui, de Rescript. in 6. cap. si Clericus, verbo negligenter petere distulerit, de præbend. in 6. Ruzau tract. iuris Regaliorum, privilegio 4. vel quando est tempus specialiter constitutum, ut hic, textus in Clem. una, verbo intra mensē, de concess. præbend. Fel. in cap. Sin autem, de Rescript. quia quando quis tenetur ad factum limitato tempore, si non facit, probatur negligentia, *L. 3. §. si ad diem, ff. de re militari, L. 2. §. sed si quis, ff. si quis cautio.* & Impetranti incumbit onus probandi acceptationem in tempore factam, quia, ubi certum & limitatum vel alias qualitas est fundamentum intentionis, sive actoris, sive rei, oportet quod illud tempus, & illa qualitas probatur per eum, qui se in illa fundat, Bart. in *L. non solum, §. sed ut probari, ff. de oper. No. nunciat.* Ex quo igitur in Indulto datur pro forma mensis spatium ad acceptandum, videtur quod post illud acceptare non possit, arg. *L. cum prætor, ff. de iudic.* & dato quod post mensē, inquit Staphil. d. tit. re adhuc integra, posset acceptare, tamen Executor ipsi providere non posset, obstante forma mandati, & pro hac parte inclinatur Rota dicta decisione 34. Nota quod**

An Precista possit acceptare post mensē, si res sit adhuc integra.